

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Γ068

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑΣ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ: 90 λεπτά

ΟΔΗΓΟΣ ΛΥΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021-22

ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Γ068

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: 22/5/2024

Ώρα:

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄ (20 Μονάδες)

Στο Μέρος Α΄ ο μαθητής θα πρέπει να απαντήσει σε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα.

A I:

Οι σωστές απαντήσεις είναι οι εξής:

1. ΛΑΘΟΣ
2. ΛΑΘΟΣ
3. ΛΑΘΟΣ
4. ΣΩΣΤΟ
5. ΣΩΣΤΟ
6. ΛΑΘΟΣ
7. ΛΑΘΟΣ
8. ΣΩΣΤΟ
9. ΣΩΣΤΟ
10. ΛΑΘΟΣ

A II:

Οι σωστές απαντήσεις είναι οι εξής:

- 1-α
- 2-β
- 3-α
- 4-δ
- 5-δ

Κάθε σωστή απάντηση θα αξιολογείται με δύο (2) μονάδες. Στην περίπτωση που ο μαθητής σημειώσει περισσότερες από μία απαντήσεις, τότε η απάντηση θα θεωρηθεί άκυρη και δεν θα δίνονται μονάδες.

ΜΕΡΟΣ Β΄ (45 Μονάδες)

Ο μαθητής θα πρέπει να απαντήσει στα τρία (3) ζητήματα. Κάθε ζήτημα βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.

ΖΗΤΗΜΑ 1

B.1.1. Να γράψετε έξι (6) υπευθυνότητες των Χορηγών των θεατρικών αγώνων στην Αρχαία Ελλάδα. (9 μονάδες)

- Φρόντιζε για τη διατροφή και την αποζημίωση του Χορού,
- Φρόντιζε για τη διατροφή και την αποζημίωση του χοροδιδασκάλου
- Φρόντιζε για τη διατροφή και την αποζημίωση του αυλητή
- Ήταν υπεύθυνος για τη σκευή των ηθοποιών
- Ήταν υπεύθυνος για τη σκευή των χορευτών
- Ήταν υπεύθυνος, αν παρουσιαζόταν ανάγκη για βωβούς ρόλους
- Ήταν υπεύθυνος, αν παρουσιαζόταν ανάγκη για Παραχορηγήματα (βοηθητικοί ηθοποιοί).
- Εξασφάλιζε τον χώρο δοκιμών, το Χορηγείον.

B.1.2. Να παραθέσετε τέσσερα (3) στοιχεία του υποκριτή στην Αρχαία Ελλάδα.

(6 μονάδες)

- Αριθμός υποκριτών: Δύο ή τρεις στην Αρχαία Τραγωδία
- Καταγωγή: Αθηναίοι πολίτες
- Βωβοί ρόλοι (σημερινοί βοηθητικοί ηθοποιοί/κομπάρσοι): Υποκριτές με καθόλου λόγια.
- Παραχορηγήματα (σημερινοί βοηθητικοί ηθοποιοί/κομπάρσοι): υποκριτές με ελάχιστα λόγια.
- Παιδικό ρόλο: Παιδιά υποδύονται τους παιδικούς ρόλους
- Άντρες ερμήνευαν ανδρικούς και γυναικίους ρόλους.

B.2.1. Να συντάξετε ένα σύντομο κατατοπιστικό σημείωμα για το Εκκύκλημα. (Τι ήταν, περιγραφή, λειτουργία). (6 μονάδες)

A. Τι ήταν;

- Το Εκκύκλημα ήταν θεατρικό μηχανήμα

B. Περιγραφή:

- Ήταν μια τροχήλατη πλατφόρμα

Γ. Λειτουργία:

- Με τη χρήση του εκκυκλήματος παρουσιάζονταν στους θεατές τα αποτελέσματα βίαιων σκηνών (ενός φόνου για παράδειγμα), που συνέβησαν στα παρασκήνια ή αλλού.
- Συνήθως παρουσίαζαν στους θεατές τους νεκρούς, πάντα σκεπασμένους, όπως όριζε η θεατρική σύμβαση και η παράδοση.

B.2.2. Να περιγράψετε τη θέση και τη λειτουργία των πιο κάτω μερών του Αρχαίου Αμφιθεάτρου: Α. Θεολογείον. Β. Παρασκήνια. Γ. Θυμέλη. (9 μονάδες)

α. Θεολογείον.

- **Θέση:** ήταν η στέγη της σκηνής / (επάνω από την «Βασίλειο θύρα»)
- **Λειτουργία:** χρησιμοποιούνταν για την εμφάνιση θεών και άλλων υπερφυσικών χαρακτήρων.

β. Παρασκήνια.

- **Θέση:** δεξιά και αριστερά της σκηνής, διαμορφώθηκαν δύο πτέρυγες / (πύργοι, κτίσματα)
- **Λειτουργία:** λειτουργούσαν ως βοηθητικοί χώροι για την αποθήκευση ή τη φύλαξη αντικειμένων.

γ. Θυμέλη.

- **Θέση:** βρίσκεται στο μέσον της ορχήστρας, ένας βωμός.
- **Λειτουργία:** Στο σημείο αυτό στεκόταν ο κορυφαίος του Χορού, ενώ πίσω από τη θυμέλη υπήρχε κάθισμα για τον αυλητή.

B.3.1. Να παρουσιάσετε τα δύο (2) πιο κάτω χαρακτηριστικά της τέχνης του Σοφοκλή.

α. Ευφείς ηγέτες

β. Σοφόκλειος ήρωας

(12 μονάδες)

α. Ευφείς ηγέτες:

- Η πραγματικότητα αποδεικνύει ότι οι πόλεις χρειάζονται ευφείς και αποφασιστικούς ηγέτες.
- Όμως ο Σοφοκλής προειδοποιεί ότι οι ηγέτες που έχουν απόλυτη εμπιστοσύνη στον εαυτό τους, ξεπερνούν τα ανθρώπινα όρια (ύβρις)
- βάζουν σε κίνδυνο τους ίδιους και πολύ περισσότερο την κοινωνία γιατί μπορεί να την εκθέσουν σε κίνδυνο.

β. Σοφόκλειος ήρωας:

- Ο «Σοφόκλειος ήρωας» δεν είναι απαραίτητα ο κεντρικός πρωταγωνιστής της τραγωδίας.
- Ο «Σοφόκλειος ήρωας» από τη στιγμή που επιλέγει τη μοίρα του παραμένει προσηλωμένος στον στόχο του, έχοντας υψηλό το αίσθημα του χρέους.
- Ο Σοφόκλειος ήρωας έχει επίγνωση από την αρχή των συνεπειών των πράξεων του και γνωρίζει ότι δεν ελέγχει την τύχη του, αφού άλλοι έχουν πάρει τις αποφάσεις που προκαθορίζουν την μοίρα του.
- Το μεγαλείο του Σοφόκλειου ήρωα βρίσκεται στο γεγονός ότι παλεύει μόνος, χωρίς καμιά ανθρώπινη βοήθεια, έστω κι αν όλοι τον απαρνούνται.

**B.3.2. Να γράψετε τρία (3) χαρακτηριστικά της τέχνης του Ευριπίδη. (Απλή αναφορά).
(3 μονάδες)**

- Φιλοπατρία.
- Πολιτικός προσανατολισμός μέσα από ευρεία θεματολογία.
- “Ο άνθρωπος όπως ακριβώς είναι”.
- Μέσα εντυπωσιασμού.
- Είσοδος με απροσδόκητο τρόπο.
- Ο «από σκηνής φιλόσοφος».
- Γυναικείοι χαρακτήρες.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 35)

**Γ.1. Να εντοπίσετε και να παρουσιάσετε τρεις (3) θεματικούς άξονες του έργου Ο Γλάρος. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές από το απόσπασμα.
(18 μονάδες)**

1. Το ανεκπλήρωτο του έρωτα:

- Οι πρωταγωνιστές του έργου Ο Γλάρος είναι ερωτευμένοι.
- Όλοι όμως επιθυμούν κάτι άλλο από αυτό που τους προσφέρεται. Και έτσι, στο τέλος, κανείς δεν ικανοποιείται.

Το θέμα αυτό εντοπίζεται: α. Η Νίνα απορρίπτει την ερωτική εξομολόγηση του Τρέπλιεβ. «Δεν έχω τη δύναμη να πάψω να σε αγαπώ... Μείνε εδώ Νίνα, σε παρακαλώ, ή αλλιώς άσε με να 'ρθω μαζί σου.» β. Η Νίνα παραδέχεται ότι ακόμα αγαπά τον Τριγκόριν. «Όταν δεις τον Τριγκόριν να μην του πεις τίποτα... Τον αγαπώ... Τον αγαπώ περισσότερο από πριν... Ένα θέμα για μικρό διήγημα... Τον αγαπώ... Τον αγαπώ μ' όλη μου τη δύναμη...» γ. Ο Τριγκόριν έχει επιστρέψει στην Αρκάντινα. «Ω, μάλιστα! (Ακούει τη μαντάμ Αρκάντινα και τον Τριγκόριν που γελούν. Αφουγκράζεται μια στιγμή, ύστερα τρέχει στην πόρτα αριστερά και κρυφακούει από την κλειδαρότρυπα.) Είναι κι αυτός εδώ!...»

2. Ερωτικά τρίγωνα:

- Μέσα από τους ανεκπλήρωτους έρωτες προκύπτουν το ερωτικά τρίγωνα, όπου ένας χαρακτήρας είναι παράφορα ερωτευμένος με κάποιον, ο οποίος όμως ποθεί κάποιον άλλο.

Το θέμα αυτό εντοπίζεται: σε οποιανδήποτε αναφορά στα ερωτικά τρίγωνα: Αρκάντινα-Τριγκόριν- Νίνα. και Τρέπλιεβ- Νίνα-Τριγκόριν που απορρέει από το απόσπασμα.

3. Αναζήτηση του νοήματος της ζωής:

- Οι ήρωες έχουν μια έντονη λαχτάρα για ευτυχία, μια βαθιά επιθυμία για αλλαγή και για ζωή, χωρίς όμως να προσπαθούν να την κατακτήσουν.
- Το ενδιαφέρον είναι ότι όλοι βρίσκουν μια δικαιολογία για το γεγονός ότι δεν δρουν.

- Στην προσπάθειά τους να ξεπεράσουν τα αδιέξοδα της καθημερινότητας, παγιδεύονται όλο και πιο πολύ στην αδράνειά τους.

Το θέμα αυτό εντοπίζεται: **α.** Τρέπλιεβ: «Δεν έχω τη δύναμη να πάψω να σ' αγαπώ, Νίνα. Αφότου σε έχασα κι άρχισαν να δημοσιεύονται τα έργα μου, η ζωή μου γίνηκε ανυπόφορη... Υποφέρω!... Τα νιάτα μου σαν να σβήσανε μονομιάς και μου φαίνεται πως έχω ζήσει ενενήντα χρόνια.» **β.** Τρέπλιεβ: « Είμαι έρημος στον κόσμο, χωρίς καμιά στοργή. Είμαι τόσο παγωμένος, σαν να ζω σε κανένα υπόγειο και κάθε τι που γράφω είναι κρύο, σκληρό και σκοτεινό. Μείνε δω,» **γ.** Τρέπλιεβ: Είμαι έρημος στον κόσμο, χωρίς καμιά στοργή. Είμαι τόσο παγωμένος, σαν να ζω σε κανένα υπόγειο και κάθε τι που γράφω είναι κρύο, σκληρό και σκοτεινό. **δ.** στον μονόλογο της Νίνας. « Γιατί λες πως φιλείς το χύμα που πατώ; Εγώ θέλω σκότωμα. (Γέρνει πάνω στο τραπέζι.) Είμαι τόσο κουρασμένη! Αν μπορούσα να ξεκουραστώ... Αν μπορούσα να ησυχάσω!... (Σηκώνει το κεφάλι της.) Είμαι γλάρος... Όχι, άλλο ήθελα να πω... Είμαι ηθοποιός...» **ε.** στον μονόλογο της Νίνας: Τώρα το ξέρω, το καταλαβαίνω, Κώστια, πως στη δουλειά μας – στο παίξιμο ή στο γράψιμο – κείνο που αξίζει δεν είναι η φήμη, δεν είναι η δόξα, μήτε εκείνα που ονειρευόμασταν, αλλά το να μάθεις πώς να κάνεις υπομονή... Να μάθεις να σηκώνεις το σταυρό σου και να 'χεις πίστη. **στ.** Εγώ τώρα πιστεύω κι αυτό με κάνει να πονώ λιγότερο. Κι όταν σκέφτομαι την τέχνη μου, την αποστολή μου, δεν φοβάμαι τη ζωή.

4. Έλλειψη επικοινωνίας:

- Συνεχείς κουβέντες που δεν οδηγούν πουθενά
- μοιάζουν να μονολογούν ακατάπαυστα, αντί να συνομιλούν, χωρίς στην πραγματικότητα να ακούει ο ένας τον άλλο.

Το θέμα αυτό εντοπίζεται: **α.** Κατά τη διάρκεια όλου του αποσπάσματος φαίνεται ότι οι δύο ήρωες κάνουν παράλληλους μονολόγους, εκφράζουν συναισθήματα και σκέψεις απομονωμένα χωρίς ουσιαστικά να αλληλοεπιδρούν και να έχουν κάποια ουσιαστική επικοινωνία. Λένε τα δικά τους. **β.** Στο διπλανό δωμάτιο οι υπόλοιποι συνεχίζουν να διασκεδάζουν έχοντας πλήρη άγνοια του τι συμβαίνει. **γ.** Η Νίνα κατά τη διάρκεια της ερωτικής εξομολόγησης του Τρέπλιεβ μιλάει στο τρίτο πρόσωπο εκφράζει απορία ΝΙΝΑ: σε μεγάλη ταραχή: «Μα γιατί μου μιλάει έτσι, γιατί μου μιλάει έτσι;» λες και ο Τρέπλιεβ δεν της απευθύνεται ή λες και δεν υπάρχει καν στη σκηνή.

5. Σχολιασμός κοινωνικών συνθηκών:

- Ο Τσέχωφ δεν εξομαλύνει τη ζωή. Την αφήνει ως έχει.
- Τα σχόλιά του για τις κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες της Ρωσίας λίγο πριν τη Ρωσική επανάσταση δίνονται με ένα εντελώς προσωπικό ύφος.

Το θέμα αυτό εντοπίζεται: **α.** Εσύ έγινες συγγραφέας κι εγώ ηθοποιός. Πέσαμε κι οι δυο μας στη ρουφήχτρα. **β.** και τώρα; Νωρίς νωρίς αύριο το πρωί πρέπει να σηκωθώ και να ταξιδέψω ως το Γιέλιετς. Τρίτη θέση... με τους χωριάτες.

Γ.2. Να αναγνωρίσετε μέσα στο απόσπασμα και να παρουσιάσετε τα πιο κάτω χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του Άντον Τσέχωφ τεκμηριώνοντας την απάντησή σας.

α. Απεικόνιση χαρακτήρων

β. Πρόσωπα

γ. Μικροαντικείμενα – ήχοι

(12 μονάδες)

α. Απεικόνιση χαρακτήρων

- Ο Τσέχωφ επιδιώκει αυτή την φαινομενική απουσία δράσης, ώστε να τραβήξει την προσοχή μας στον εσωτερικό κόσμο των ηρώων του.
- Ο εσωτερικός κόσμος των ηρώων του αποκαλύπτεται μέσα από τον ακατάσχετο λόγο τους και όχι από τις πράξεις τους.
- Στον κόσμο αυτό βρίσκονται οι κρυμμένες οι επιθυμίες τους, τα ανεκπλήρωτα όνειρά τους, οι ανεπίδοτοι έρωτές τους και τα ανομολόγητα πάθη τους.
- Με αυτή την τεχνική, ο Τσέχωφ καταφέρνει να φωτίσει έντεχνα την ανθρώπινη ψυχολογία, ιδιαίτερα τη γυναικεία.

Το χαρακτηριστικό αυτό εντοπίζεται: **α.** Νίνα: Δεν πειράζει αυτό με ανακουφίζει...Τι βαριά που είναι η ζωή., **β.** Τρέπλιεβ: «Δεν έχω τη δύναμη να πάσω να σ' αγαπώ... που φώτισε τις καλύτερες μέρες της ζωής μου» **γ.** Τρέπλιεβ : Είμαι έρημος στον κόσμο...σκληρό και σκοτεινό. **δ.** Νίνα: Είμαι τόσο κουρασμένη...πως η ψυχή μου γίνεται κάθε μέρα και πιο δυνατή!

β. Πρόσωπα

- Τα πρόσωπα στον Τσέχωφ είναι άνθρωποι της μεσαίας και ανώτερης κυρίως τάξης
- «Ξοδεύουν» (περνούν άσκοπα) τη ζωή τους μέσα στην ανιαρή ατμόσφαιρα της ρωσικής επαρχίας,
- Προσπαθούν μέσα σε αυτές τις συνθήκες να καταλάβουν το νόημα της ζωής.

Το χαρακτηριστικό αυτό εντοπίζεται: **α.** από τον ίδιο τον Δραματικό χώρο του έργου (εξοχικό σπίτι στη Ρωσική επαρχία) όπου ζει μόνιμα και συγγράφει ο Τρέπλιεβ, το επισκέπτεται ενίοτε η Αρκάντινα και ο Τριγκόριν για ξεκούραση κ.λπ.. **β.** Τον τρόπο που διασκεδάζουν στο διπλανό δωμάτιο. **γ.** Νίνα: και τώρα; Νωρίς νωρίς αύριο το πρωί πρέπει να σηκωθώ και να ταξιδέψω ως το Γιέλιετς. Τρίτη θέση... με τους χωριάτες. **δ.** Είμαι έρημος στον κόσμο, χωρίς καμιά στοργή. Είμαι τόσο παγωμένος, σαν να ζω σε κανένα υπόγειο και κάθε τι που γράφω είναι κρύο, σκληρό και σκοτεινό. Μείνε δω, Νίνα, σε παρακαλώ, ή αλλιώς άσε με να 'ρθω μαζί σου!

γ. Μικροαντικείμενα – Ήχοι

- Ο χώρος όπου ζουν αυτοί οι ήρωες είναι γεμάτος με μικροαντικείμενα (ποτήρια, καρέκλες, γράμματα, δακτυλίδια).
- Είναι και αυτά «εκφραστές», κατά κάποιον τρόπο, του εσωτερικού τους κόσμου (της ψυχικής τους κατάστασης, των επιθυμιών ή των φόβων τους).
- Τίποτα δεν βρίσκεται στη σκηνή χωρίς να σημαίνει κάτι ή να καταλήγει σε κάτι.

- Το ίδιο συμβαίνει και με τους ήχους. Όταν βρέχει, για παράδειγμα. Το βέβαιον είναι ότι ο Τσέχωφ θέλει να κάνει ένα έμμεσο σχόλιό του για την ψυχική κατάσταση κάποιων χαρακτήρων του.

Το χαρακτηριστικό αυτό εντοπίζεται: α. στους διάφορους ήχους που ακούγονται από το διπλανό δωμάτιο β. στις περιγραφές μέσα στις παρενθέσεις σχετικά με τα φροντιστηριακά αντικείμενα. γ. ο ήχος στην τζαμόπορτα.

Γ.3. Στο πιο πάνω απόσπασμα παρατίθεται από τον συγγραφέα η εξής σκηνική οδηγία:
(Η Νίνα βάζει γρήγορα το καπέλο και την κάπα της).

Με βάση τις αλλαγές που προέκυψαν στο σκηνικό περιβάλλον, να παραθέσετε δύο (2) στοιχεία με τα οποία, πρέπει να σχετίζεται ένα θεατρικό κοστούμι στις παραστάσεις του **Αστικού Δράματος.
(5 μονάδες)**

Το Θεατρικό κοστούμι πρέπει να σχετίζεται:

- με τον χώρο και τον χρόνο του κειμένου (την εποχή του).
- την κοινωνική θέση του ήρωα.
- την οικονομική του κατάσταση.
- το μορφωτικό του επίπεδο.
- την προσωπικότητά του.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΛΥΣΕΩΝ